

**OFERTELE ANORMAL DE SCĂZUTE ÎN
PROCEDURILE DE ACHIZIȚIE DE LUCRĂRI.
ABORDĂRI CURENTE ȘI TEHNOLOGII DE
ÎMBUNĂȚIRE**

AUTOR:

dr. ing. Vadim ȚURCAN

Chișinău, 2024

INTRODUCERE

Sistemul de achiziții publice din Republica Moldova este bazat pe un set de prevederi normative prevăzute de legislația națională.

Legislația primară pentru sistemul de achiziții publice este alcătuită din următoarele:

- **Legea nr. 131 din 03.07.2015** privind achizițiile publice;
- **Legea nr. 74 din 21.05.2020** privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale;
- **Legea nr. 121 din 05.07.2018** cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Totodată adițional pentru transpunerea eficientă a legislației primare au fost elaborate un set de documente normative adoptate prin Hotărâri de Guvern sau Ordine ale Ministerului Finanțelor.

Conform actelor de reglementare a achizițiilor publice din UE, determinarea unei oferte anormal de scăzută nu este clar definită în Directiva nr. 2014/24/UE. Însă, este în general acceptat, că acest concept este tratat ca o situație în care prețul oferit de către operatorul economic ridică suspiciuni cu privire la sustenabilitatea economică a acesteia și dacă cu acest preț poate fi executată lucrarea.

Conform **art. 69, alin. (1)** din Directiva nr. 2014/24/UE – În cazul ofertei anormal de scăzute, autoritățile contractante solicită operatorilor economici să explice prețul sau costurile propuse în ofertă, în cazul în care ofertele par a fi anormal de scăzute în raport cu lucrările, produsele sau serviciile respective.

Cu referire la ofertele anormal de scăzute, **Legea nr. 131/2015** prevede la **art. 70, alin. (1)** următoarele:

Ofertă anormal de scăzută poate fi oferta de vânzare a bunurilor, de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor la un preț semnificativ mai scăzut în comparație cu ofertele altor ofertanți sau în raport cu bunurile, lucrările sau serviciile care urmează a fi furnizate, executate sau prestate în situația în care ofertantul nu reușește să demonstreze accesul său la o tehnologie specială sau la condiții de piață mai avantajoase care i-ar permite să ofere un asemenea preț scăzut al ofertei.

În cazul achiziției publice de lucrări, o ofertă prezintă **un preț semnificativ mai scăzut în comparație cu ofertele altor ofertanți** sau în raport cu lucrările ce urmează a fi executate dacă prețul oferit **reprezintă mai puțin de 85% din valoarea lucrărilor**, calculată de autoritatea contractantă în modul stabilit.

Prin urmare în procesul de evaluare a ofertelor depuse de către operatorii economici, autoritatea contractantă **este obligată** să asigure operatorului economic posibilitatea de justificare a prețului anormal de scăzut. În cazul unei oferte care are un preț aparent anormal de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, executat sau prestat, autoritatea contractantă are obligația de a solicita ofertantului, în scris și înainte de a lua o decizie de respingere a acelei oferte, detalii și precizări pe care le consideră semnificative cu privire la ofertă, precum și de a verifica răspunsurile care justifică prețul respectiv.

Autoritatea contractantă are obligația de a lua în considerare justificările primite de la ofertant, îndeosebi cele care se referă la:

- a) fundamentarea economică a modului de formare a prețului, aferent procesului de producție, metodelor de execuție utilizate sau serviciilor prestate;
- b) soluțiile tehnice adoptate și/sau orice condiții deosebit de favorabile de care beneficiază ofertantul pentru furnizarea bunurilor, pentru executarea lucrărilor sau prestarea serviciilor;
- c) originalitatea ofertei din punctul de vedere al îndeplinirii tuturor cerințelor prevăzute în caietul de sarcini;
- d) respectarea dispozițiilor privind protecția muncii și condițiile de muncă aplicabile pentru executarea lucrării, prestarea serviciului sau furnizarea bunurilor;
- e) posibilitatea ca ofertantul să beneficieze de un ajutor de stat.

Totodată, conform **Hotărârii de Guvern nr. 638 din 26.08.2020** pentru aprobarea *Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări* în **pct. 132** este specificat că autoritatea contractantă efectuează, în cazul unei oferte, a cărei valoare constituie mai puțin de 85% din valoarea estimată a lucrărilor, controlul calculării elementelor prețului și respectarea de către ofertant a cerințelor tehnice stipulate în caietul de sarcini

În cazul achizițiilor sectoriale, reglementate de **Legea nr. 74 din 21.05.2020**, art. 78, alin. (1) Ofertă anormal de scăzută poate fi oferta de vânzare a bunurilor, de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor **la un preț semnificativ mai scăzut în comparație cu ofertele altor ofertanți** sau în raport cu bunurile, lucrările sau serviciile care urmează a fi furnizate, executate sau prestate în situația în care ofertantul nu reușește să demonstreze accesul său la o tehnologie specială sau la condiții de piață mai avantajoase care i-ar permite să ofere un asemenea preț scăzut al ofertei.

STUDIU DE CAZ

În cadrul acestui studiu de caz se propune evaluarea formării prețului în construcții pentru procedurile de achiziții, în care au fost prezentate oferte anormal de scăzute. În mod aleatoriu au fost selectate 10 proceduri de achiziție, drept criterii de selectare au servit, procedurile în care au fost depuse **5 oferte sau mai multe** din partea operatorilor economici, iar obiectul achiziției reprezintă **lucrări de reparație curente sau lucrări de construcție capitale**. Procedurile de achiziție publică de lucrări sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr.	Obiectul Achiziției	Valoarea estimată	Oferta atribuită	Raportul VA/VE	Tipul procedurii	Numărul de oferte
1	Lucrărilor de reparații curente a secției Patologie nou-născuților nr. 1	4 827 625,74	3 374 726,50	70%	LD	9
2	Lucrări de reparații a acoperișului de tip sarpanta, termoizolarea faadelor și schimbarea tâmplăriei la gimnaziul M. Snegur s. Trifănești, r. Florești	4 519 200,00	2 987 279,84	66%	LD	8

Ofertele anormal de scăzute în procedurile de achiziție de lucrări. Abordări curente și tehnologii de îmbunătățire

3	Replanificarea blocului "G" a gradinitei de copii din s. Ecaterinovca, r. Cimislia	3 060 440,00	2 400 000,00	78%	LD	8
4	Lucrărilor de construcția a edificiului Medicilor de Familie din s. Recea, r. Strășeni	4 639 000,00	3 687 097,30	79%	LD	7
5	Lucrari de reparatie la IPLT „Gaudeamus”, str. Petru Zadnipru 14/4, or. Chisinau	3 485 391,00	2 433 566,80	70%	LD	6
6	Lucrări de reparație în cadrul LTPA E. Alistar subordonat DETS Botanica	5 223 137,28	3 856 456,00	74%	LD	6
7	Resistematizarea și reparația bibliotecii a CEMF "Raisa Pacalo"	3 252 620,00	1 862 967,41	57%	LD	6
8	Achiziționarea lucrărilor curente de reparație a laboratorului clinic diagnostic et. 2, din incinta clădirii CMF-5, str. I.L.Caragiale 1, mun. Chișinău	2 644 416,00	1 774 674,97	67%	LD	5
9	Lucrări de reparație capitală al acoperișului clădirii Policlinicii Raionale Cimișlia (Centrul de sănătate)	1 502 354,00	1 099 607,06	73%	COP	16
10	Lucrări de reparație a sălii de sport	1 666 666,00	926 018,24	56%	COP	15

În toate cele 10 studii de caz au fost evaluate salariul muncitorilor-constructori, cheltuielile de transport, cheltuielile de regie și beneficiu de deviz. Aceste valori au fost extrase din documentația de deviz (Formularul nr. 7 – Deviz local; Formularul nr. 3 – Borderoul de resurse; Formularul nr. 5 – Catalogul de prețuri unitare) prezentată de către operatorul economic, oferta căreia a fost desemnată câștigătoare.

Nr.	Obiectul Achiziției	Salariul	CT	CR	BD
1	Lucrărilor de reparatii curente a secției Patologie nou-născuților nr. 1	36,06	2,0%	2%	2%
2	Lucrări de reparații a acoperișului de tip sarpanta, termoizolarea fasadelor și schimbarea tâmplăriei la gimnaziul M. Snegur s. Trifănești, r. Florești	50	2,0%	10,50%	2%
3	Replanificarea blocului "G" a gradinitei de copii din s.Ecaterinovca, r. Cimislia	51,5	7,0%	6%	3%
4	Lucrărilor de construcția a edificiului Medicilor de Familie din s. Recea, r. Strășeni	64	4,0%	14%	6%
5	Lucrari de reparatie la IPLT „Gaudeamus”, str. Petru Zadnipru 14/4, or. Chisinau	36,45	3,5%	4%	2%
6	Lucrări de reparație în cadrul LTPA E. Alistar subordonat DETS Botanica	64,84	3,0%	10%	6%
7	Resistematizarea și reparația bibliotecii a CEMF "Raisa Pacalo"	49,58	3,0%	4%	3%
8	Achiziționarea lucrărilor curente de reparație a laboratorului clinic diagnostic et. 2, din incinta clădirii CMF-5, str. I.L.Caragiale 1, mun. Chișinău	50,9	3,0%	8%	3%

Ofertele anormal de scăzute în procedurile de achiziție de lucrări. Abordări curente și tehnologii de îmbunătățire

9	Lucrări de reparație capitală al acoperișului clădirii Policlinicii Raionale Cimișlia (Centrul de sănătate)	47	1,0%	1,50%	2%
10	Lucrări de reparație a sălii de sport	42	3,0%	2%	1%
	Media	49,23	3,2%	6,2%	3,0%

După care aceste valori au fost comparate cu valorile recomandate ce sunt utilizate în cadrul documentației de deviz estimative elaborată de către autoritatea contractantă.

Valoarea	Cota valorii în devizele estimative ale AC ¹	Cota valorii în devizele ofertă ale OE din studiul de caz
Salariul muncitorilor-constructori	84.97 lei/h-om ²	49,23 lei/h-om
Asigurări sociale	24%	24%
Cheltuieli de transport	A. 7% B. 8% C. 10% D. 2% E. 4% F. Catalog nr. 13 (drumuri)	3,2%
Cheltuieli de Regie	A. 14.5% B. 76% C. 60%	A. 6,2% B. – C. –
Beneficiu de Deviz	6%	3,0%

Din evaluarea datelor a studiului de caz, se poate observa că **este o diferență semnificativă dintre cota valorii în devizele estimative elaborate de către autoritățile contractante și devizele de ofertă ale operatorilor economici** căruia le-a fost atribuită contractul. Cele mai semnificative diferențe sunt înregistrate la salariul muncitorilor-constructori, care este cu aproximativ **40% mai mic** în devizele operatorilor economici, decât în devizele estimative, la cheltuielile de transport care sunt cu aproximativ **50% mai mici** în devizele operatorilor economici, decât în devizele estimative și la cheltuielile de regie care sunt cu aproximativ **50% mai mici** în devizele operatorilor economici, decât în devizele estimative.

Astfel aceste valori, care sunt utilizate în devizele ofertă, reprezintă un motiv pentru care ofertele acestor operatori economici sunt considerate anormal de scăzute. Un alt motiv, îl reprezintă costul materialelor de construcție și costul pentru utilizarea echipamentelor/mecanismelor/utilajelor în devizele oferte, care nu pot fi comparate din cauza absenței acestor date în procedurile de achiziție publică *supra*.

¹ conform Scrisoare informativ-normativă nr.10/1-0086 cu privire la determinarea valorii obiectelor de construcții începând cu 1 mai 2018 a Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova

² conform Amendament CP L.01.02:2012/A2:2022

Totodată având în vedere aceste considerente, **este necesar de o abordare nouă** în materie de determinare a ofertelor anormal de scăzute. Având în vedere că la procedurile de achiziție publică, care au fost obiectul acestui studiu de caz, au fost înregistrate un număr de ofertanți mai mare sau egal cu 5 operatori economici, se propune spre utilizare metoda propusă de către BERD în cadrul "*Ghidului de determinare a ofertelor anormal de scăzute pentru procedurile de achiziție de lucrări*"³.

În acest ghid este menționat, că este foarte dificilă, dacă nu imposibilă, să fie definită oferta anormal de scăzută, care să acopere toate scenariile posibile. În ordinea identificării ofertelor anormal de scăzute, se propune ca în cazul în care au fost depuse **5 oferte sau mai mult**, să se utilizeze *metoda relativă*. Totodată, această metodă poate fi utilizată chiar și în cazul în care au fost depuse doar 3 oferte, luând în considerare că în acest caz rezultatele metodei relative sunt mai puțin fiabile.

Astfel în ghid se precizează formulele matematice care urmează să fie utilizate, în identificarea ofertelor care se încadrează în "**zona ofertelor anormal scăzute**" prin *metoda relativă*. Metodologia care trebuie să fie urmată, constă în calcularea mediei aritmetice și abaterea standard a ofertelor depuse. Diferența dintre media aritmetică și abaterea standard este considerată pragul pentru "**zona ofertelor anormal scăzute**". Prin urmare ofertele care sunt mai jos decât acest prag, sunt identificate drept anormal de scăzute.

Astfel, reieșind din procedurile de achiziție care au fost selectate *supra*, urmează să identificăm pragul pentru ofertele anormal de scăzute utilizând **metoda relativă**. În tabelul de mai jos este prezentat un astfel de exemplu:

Nr.	Obiectul Achiziției	Valoarea ofertelor
3	Replanificarea blocului "G" a gradinitei de copii din s.Ecaterinovca, r. Cimisia	
	AC&Group S	2 349 247,74
	Softconstruct	2 400 000,00
	Arta Zidarului	2 415 834,00
	"APS Service Grup"	2 541 622,75
	Vig House	2 627 879,21
	S.C.Cimtermic	2 651 670,37
	Edif-Constr	2 799 942,00
	ALARCON GROUP	3 020 000,00
	Valoarea estimată	3 060 440,00
	Media aritmetică	2 600 774,51
	Abaterea standard	226 785,23
	Pragul ofertelor anormal de scăzute	2 373 989,27
	Metoda absolută specificată în Legea 131/2015	85%
	Metoda relativă (abordare propusă de autor)	80%

³ [The EBRD Guidance - Assessment of Abnormally Low Tenders for Works Contracts, August 2019](#)

Astfel pentru toate cele zece proceduri care au fost examinate, obținem următoarele rezultate din tabelul de mai jos:

Nr.	Obiectul Achiziției	Valoarea estimată	Media aritmetică	Abaterea standard	Pragul ofertelor anormal de scăzute	Metoda absolută	Metoda relativă
1	Lucrărilor de reparatii curente a secției Patologie nou-născuților nr. 1	4 827 625,74	3 924 680,45	361 271,93	3 563 408,51	85%	74%
2	Lucrări de reparații a acoperișului de tip sarpanta, termoizolarea fasadelor și schimbarea țimplăriei la gimnaziul M. Snegur s. Trifănești, r. Florești	4 519 200,00	3 796 787,83	560 637,27	3 236 150,56	85%	72%
3	Replanificarea blocului "G" a gradinitei de copii din s.Ecaterinovca, r. Cimislia	3 060 440,00	2 600 774,51	226 785,23	2 373 989,27	85%	78%
4	Lucrărilor de construcția a edificiului Medicilor de Familie din s. Recea, r. Strășeni	4 639 000,00	3 979 961,50	267 348,63	3 712 612,87	85%	80%
5	Lucrari de reparatie la IPLT „Gaudeamus”, str. Petru Zadnipru 14/4, or. Chisinau	3 485 391,00	3 134 127,02	554 258,85	2 579 868,17	85%	74%
6	Lucrări de reparație în cadrul LTPA E. Alistar subordonat DETS Botanica	5 223 137,28	4 036 812,22	528 893,57	3 507 918,65	85%	67%
7	Resistematizarea și reparația bibliotecii a CEMF "Raisa Pacalo"	3 252 620,00	2 207 519,25	433 025,73	1 774 493,52	85%	55%
8	Achiziționarea lucrărilor curente de reparație a laboratorului clinic diagnostic et. 2, din incinta clădirii CMF-5, str. I.L.Caragiale 1, mun. Chișinău	2 644 416,00	1 974 084,73	212 315,99	1 761 768,74	85%	67%
9	Lucrări de reparație capitală al acoperișului clădirii Policlinicii Raionale Cimișlia (Centrul de sănătate)	1 502 354,00	1 247 900,11	126 547,78	1 121 352,32	85%	75%
10	Lucrări de reparație a sălii de sport	1 666 666,00	1 149 048,75	181 722,74	967 326,00	85%	58%

Prin urmare, se pot observa următoarele aspecte în procedurile de achiziție de lucrări care au fost examinate:

- În **9 din 10 proceduri**, toate ofertele care au fost depuse de către operatorii economici sunt mai mici decât valoarea estimată calculată de către autoritatea contractantă;
- În **toate cele zece proceduri** pragul ofertelor anormal de scăzute **este mai mic** decât valoarea convențională specificată în legislație care precizează că oferta anormal de

scăzute este considerată când *"prețul oferat reprezintă mai puțin de 85% din valoarea lucrărilor, calculată de autoritatea contractantă în modul stabilit"*;

- În cazul în care ar fi fost utilizată *metoda relativă* de determinare a ofertelor anormal de scăzute, în **5 din 10 cazuri** acestea nu ar reprezenta o ofertă anormal de scăzută, determinată conform *metodei absolute*.

CONCLUZII FINALE ȘI RECOMANDĂRI

Identificarea ofertelor anormal de scăzute, doar pe baza metodei absolute (care constituie prețul oferat reprezintă mai puțin de 85% din valoarea lucrărilor, calculată de autoritatea contractantă în modul stabilit), nu este întotdeauna cea mai precisă metodă. Prin studiul de caz s-a demonstrat că în cazul utilizării metodei relative, identificarea ofertelor anormal de scăzute este mai fiabilă.

În majoritatea cazurilor de proceduri de achiziție de lucrări este utilizat drept criteriu de atribuire: prețul cel mai mic, fapt care generează anumite riscuri pentru autoritatea contractantă în cazul în care au fost propuse oferte anormal de scăzute. Prin urmare pentru a permite autorităților contractante să selecteze un operator economic cu capacități suficiente este necesar de utilizat alt criteriu de atribuire, precum cel mai bun raport preț-calitate sau cel mai bun cost-calitate.

În cazul multor contracte de lucrări se apreciază că documentația de proiect și de deviz este de o calitate redusă, fapt constatat în urma analizei dărilor de seamă depuse de către autoritățile contractante la AAP, cu privire la modificarea contractului, în care cele mai frecvente motive de modificare sunt greșelile sau omisiunile din documentația de proiect și de deviz. În acest caz organizațiile de proiectare nu depun diligența necesară în elaborarea detaliată a ofertelor, astfel încât pe parcursul derulării contractelor să minimalizeze riscurile de apariție a lucrărilor suplimentare neprevăzute.

Normativele de construcții moldovenești, codurile practice și normele de deviz în domeniul "Economiei Construcțiilor" sunt învechite și necesită a fi actualizate. Aceasta reiese din discrepanța în utilizarea cuantumurilor recomandate la întocmirea documentației de deviz de către autoritățile contractante și devizele ofertă a operatorilor economici. Astfel, în unele cazuri, valorile utilizate diferă în proporție de aproximativ 50% mai mult în devizele estimative decât în devizele ofertă. Discreția pe care o are operatorul economic este destul de mare, iar riscurile generate pot duce la neîndeplinirea angajamentelor contractuale. Totodată o serie de norme de deviz conțin norme de consum, fie care nu sunt actuale din cauza tehnologiilor în dezvoltare permanentă, fie din cauza că unele standarde de fabricare a materialelor de construcție au fost modificate prin trecerea acestora de la normativele sovietice la cele europene.

Ca urmare a cercetării situație actuale din domeniul de achiziții publice se propun **următoarele RECOMANDĂRI:**

1. **Achiziționarea serviciilor de proiectare de la întreprinderile de proiectare să se desfășoare exclusiv pe baza criteriului de atribuire: cel mai bun raport calitate-preț.** Prin urmare sunt necesare modificări la legislația privind achizițiile publice și anume modificarea **art. 26** din Legea nr. 131/2015, prin completarea cu un nou alineat:

"(6)¹ În sensul alin. (3), lit. c), pentru achizițiile publice de servicii care au ca obiect activități intelectuale, se va utiliza exclusiv criteriul de atribuire cel mai bun raport calitate-preț"

2. **Modificarea criteriului de atribuire calitate-preț pentru achiziționarea lucrărilor.** Se recomandă modificarea **art. 26, alin. (12), lit b)** din Legea nr. 131/2015, prin **majorarea ponderii criteriilor de calitate** în cazul utilizării criteriului de atribuire cel mai bun raport calitate-preț. Astfel se propune ca ponderea minimă pe care elementul de preț o are în cadrul criteriului de atribuire a contractului de achiziții publice să fie diminuat de la 80% la 60%. Astfel lit. b) urmează să fie redactată conform următoarei formulări:

"b) pentru contractele de achiziții publice de lucrări – 60%"

3. **Actualizarea formulei de identificare a ofertelor depuse ca oferte anormal de scăzute.** Având în vedere că **art. 70** din Legea nr. 131/2015 stabilește că oferta anormal de scăzută pentru lucrări reprezintă mai puțin de 85%% din valoarea lucrărilor, calculată de către autoritatea contractantă, se propune completarea art. 70, alin (2), cu următoarele:

"În cazul achiziției publice de lucrări, o ofertă prezintă un preț semnificativ mai scăzut dacă operatorul economic a oferit un preț care este cu cel puțin cu 15% mai mic decât media aritmetică a prețurilor oferite de către toții ofertanții, cu excepția ofertei cu cel mai mic preț sau în raport cu lucrările ce urmează a fi executate dacă prețul ofertat reprezintă mai puțin de 85% din valoarea lucrărilor, calculată de autoritatea contractantă în modul stabilit."

4. **Stabilirea cuantumului minim de salarizare a muncitorilor constructori utilizat de către operatorii economici, în cadrul elaborării devizelor ofertă.** Se recomandă modificarea **CP L.01.02:2012 "Instrucțiuni pentru determinarea cheltuielilor de deviz la salarizarea în construcții"** în ordinea aplicării unui **cuantumul minim de salarizare a muncitorilor constructori** în ofertele operatorilor economici. Valoarea respectivă urmează să se raporteze la salariului mediu în ramura construcțiilor raportat de Biroul Național de Statistică. Spre exemplu câștigul salariul mediu lunar brut în trimestrul I, an 2023 pe ramura construcțiilor este de 9 780.5 MDL, ceea ce înseamnă că în ofertele operatorilor economici urmează a fi inclus un cuantum minim de salarizare a muncitorilor constructori în valoare de **57.87 lei/om-h** (la un program de muncă de 169 ore/lună). Această modificare, va avea drept rezultat tratarea unitară în determinarea cuantumului salariului muncitorilor constructor de către operatorii economici. Un alt avantaj este că această modificare va spori nivelul de salarizare al muncitorilor

constructori și va încuraja excluderea *"muncii la negru"*, iar bugetul pentru asigurări sociale și asigurări medicale va fi suplinit.

5. Sporirea capacităților autorităților contractante în achiziționarea lucrărilor.

Organizarea de cursuri/seminare de instruire în elaborarea documentației de atribuire și implementarea contractelor de lucrări va facilita procesul de derulare a procedurilor de achiziție de lucrări, de la etapa de planificare până la etapa de recepție la terminarea lucrărilor/recepția finală. În cadrul acestor sesiuni de informare, o atenție deosebită trebuie acordată problemelor frecvent întâlnite în procedurile de execuție de lucrări, inclusiv modalitatea de identificare și evaluare a ofertelor anormal de scăzute.

6. Actualizarea Documentației standard pentru realizarea achizițiilor publice de lucrări. Se recomandă ca această documentație să fie actualizată, pe motivul că se conțin mai curențe și necesită îmbunătățiri. Iată câteva exemple:

- a. Lipsa un formular cu privire la propunerea financiară, care urmează să fie prezentată de către antreprenor.
- b. Indicarea modalității de elaborare a graficului de execuție pentru realizarea lucrărilor, deoarece în multe cazuri acesta este prezentat în mod general și reprezintă o pură formalitate. Astfel la caz, aceasta urmează să include și resursele utilizate (nr. de muncitori, nr. de ore, utilaje etc.), în rezultatul căruia se pot face verificările necesare, dacă operatorul economic va avea capacitatea să execute lucrările în termenul indicat.
- c. Actualizarea prevederilor contractuale, după modelul contractelor FIDIC⁴

⁴ Contractele FIDIC sunt contracte standard în domeniul construcțiilor și instalațiilor, utilizate drept modele de referință pe plan internațional. Acestea au fost elaborate de Federația Internațională a Inginerilor Consultanți (de unde provine și acronimul FIDIC – Fédération Internationale Des Ingénieurs-Conseils), fondată în anul 1915 de trei state europene (Belgia, Franța și Elveția).